

Изпращам ви гласа на Родината

„Вярвам, че с говоримия жив български език ще заздравим връзката с България. Вярвам, че благозвучната българска реч ще заплени и вашите близки хора, и чужденците! Така ще отидем крачка по-напред в мисията да пазим и разпространяваме българския език и култура“.

С тези думи вицепрезидентът Илияна Йотова се обърна в емоционално видеобръщение към сънародниците ни в чужбина, след като за 11 май, денят, в който почитаме паметта на Светите братя Кирил и Методий, тя изпрати 250 аудио урока по български език на сънародниците ни в испаноговорящи страни. В това начинание тя се хвърля веднага, след като българи от Аржентина споделят с нея нуждата си от такъв тип уроци. С тези безвъзмездно предоставени уроци, които са създадени преди повече от 30 години от проф. Венко Кънев – изключителен испанист и познавач на Латинска Америка, ще се възползват няколко десетки дружества и така със сигурност ще усъвършенстват знанията по български език. По инициатива на Илияна Йотова и екипа ѝ аудио уроците са открити и презаписани чрез съвременни цифрови технологии. Проф. Венко Кънев, който преди

месец преждевременно си отиде от този свят, предостави безвъзмездно на Вицепрезидента уроците, за да послужат те на българите в чужбина. Осъществяването на инициативата не би било възможно без съдействието на Българското национално радио.

Историята на това благородно дело е предизвикателство и изисква търпение, но пък резултатът от него си струва. И той е памет за езика на бъдещите поколения.

„Едвам намерихме скъпи и прескъпи аудио уроци по български език за испаноговорящи, принудихме се да ги купим от „Гьоте институт“ в Буенос Айрес и не бяхме доволни, защото руски диктори четяха на на-

проф. Венко Кънев

шия език, със силен акцент“. Това споделя Аксиния Иванова пред вицепрезидента Илияна Йотова преди година и половина в лична среща. Семейство Аксиния Иванова и Иван Цанков като Гражданска асоциация на българите в Аржентина поддържат онлайн платформа в столицата, излъчват интернет радио „Моята България“, организират изложби, а от този месец излъчват и веднъж в

месеца предавания по интернет телевизия „Лос Булгарос ТВ“.

Илияна Йотова и екипът ѝ започват да търсят решение, за да помогнат на делото. Отнема повече от година, докато се открият подходящи записи, за да се помогне не само на Гражданската асоциация, а и на Аржентинско-българската фондация, която повече от 30 години крепи там духа на сънародници-

Радио „България“ за чужбина, по закритата вече програма „Знание“ и още няколко пъти са повтаряни по програма „Христо Ботев“ и през първите години на новия век.

Цялата поредица аудио уроци са измислени през 80-те години от младия (тогава) Венко Кънев, асистент в катедрата по испанистика в СУ „Св. Климент Охридски“. В реалния живот, пътувайки по служба до Хавана,

тел според съвременните стандарти. Звукът на трийсетина епизоди се е заличил, но 250 от 283-те урока са спасени.

Следват юридически консултации, съгласуване, декларации, докато Генералният директор на радиото предоставя с официално писмо на вицепрезидента Илияна Йотова правата за излъчване на аудио уроците за срок от десет години и за нуждите

Венко Кънев среща съпругата си – индонезийката Нури – в Хавана през 60-те и оттогава са неразделни. Имат син Илан

През 2014 г. ръководеният от проф. Кънев „Монд Дипломатик“, България печели наградата „Самуел Франсес“ за професионална и гражданска етика на Сдружението на испаноговорящите журналисти в България

те ни. И в отдалечените градове и провинции като Лас Бреняс, Чако, в Комодоро Ривадавия и Саенз Пеня също живеят потомци на българи, сдружени в желанието си да научат езика на своите дедите и изкусно да танцуват ръченицата, която кипи в кръвта им.

Във Фонотеката, в Златния фонд на БНР, се оказва, че се пазят ленти и рулони от записани през 80-те години на миналия век 283 аудио урока по български език за испанци. Всеки един от тях е точно по половин час, помагат и на българи, които учат испански. В близо 300-те епизода четирима герои – млади момчета и момичета обикалят света. И всеки път в 30-те минути им се случва по нещо полезно, привличат вниманието на слушателите, като им обясняват лексиката, типичните изрази и граматическите конструкции. Аудио уроците по български език са били част от българския ефир в продължение на повече от 12 години. Излъчвани са били по

Кънев среща индонезийката Нури и не след дълго двамата заживяват като семейство в Париж. Толкова добър езиковед и педагог е българинът, че става професор по испански в Сорбоната, след това развива и оглавява департамент в Университета в Руан, свързвайки френското образование с културата на Испания и с Латинска Америка, удостоен и като хонорис кауза, и като емеритус, почетен професор на няколко висши учебни заведения.

И така екипът на Вицепрезидента търси упорито аудио уроци. В случаен разговор, преводачката от испански Катя Диманова от БНР, си спомня, че като студентка с ясна дикция е записвала героинята Роса в аудио уроци, и те били излъчвани многократно... Илияна Йотова се обръща към ръководството на Радиото, отнема седмици, за да бъдат разпознати и открити във фонотеката точно тези ленти. Месеци ще трябват, за да се прехвърлят лентовите записи на цифров носи-

на български общности в испаноговорящи страни.

Авторът е открит в Париж със съдействието на Сдружението на испаноговорящите журналисти. Проф. Венко Кънев се радва, че уроците му са спасени и дарява авторските права на Вицепрезидента – все пак с няколко изрично посочени условия. Професорът настоява уроците със съдействието на Вицепрезидента да стигнат до съотечествениците ни в чужбина, предимно в Латинска Америка. Изрично иска при всяко излъчване да се споменава името на автора. Като скромно желание иска за себе си едно копие – за спомен.

Последното условие е изпълнено през есента на 2019 г. Тогава проф. Кънев идва в София заради издаването на в. „Монд дипломатик“ и на български език, а и като гост на „Дните на Аржентина в Градската градина“. В последните дни на март професорът и съпругата му Нури обаче се заразяват с КОВИД-19. Болестта им се развива много бързо и,

за съжаление, и двамата си отиват от този свят.

От различни точки на планетата започват да се обаждат хора, които искат да учат езика на Вазов, Йовков, Ботев... В Аржентина, изолирани заради коронавирусната пандемия, стотици семейства – млади и стари, и особено хората с български корени, искат да опреснят знанията си и пишат на Вицепрезидента за съдействие.

винция Чубут, Патагония, Аржентина... и, разбира се, от Илен Кънев – синът на проф. Венко Кънев.

„Животът ги е отвел в други страни и континенти, но зная, че са запазили корените на една и съща обич – обичта към Родината“ – в това е убедена Илияна Йотова. И във видеообръщението към сънародниците ни в испаноговорящите страни Вицепрезидентът обещава, че точно тази обич е невидимата,

но силна връзка между всички българи по света – при това споена със силата на родния ни език. ◆

Материалът се публикува с писменото съгласие на в-к „Труд“. Оформянето, обработката на текста и допълнителното каре е на главния редактор на „Роден глас“.

Снимки: на г-жа И. Йотова – Администрация на Президента на РБ; на проф. Венко Кънев – Сдружение на испаноговорящите журналисти

Вицепрезидентът Илияна Йотова по време на многобройните ѝ срещи с българските деца, живеещи в чужбина – поради епидемичната обстановка снимките са само илюстративни

Освен в Аржентина, наши сънародници има и в Уругвай, където издават бюлетин за новините от България и си го разпращат по имейл. Има българи и в Колумбия. В Бразилия съществува също Културна асоциация на българите, поддържат и неделно училище. В Чили също живеят сънародници, въпреки че посолството бе закрито. Има наши хора и в Парагвай, и в Боливия, и в Перу. На Север, две организации на съотечественици съществуват и в Мексико. В Европа – във Валенсия, в Малага, в Мадрид, Барселона и с още десетки дружества екипът на вицепрезидента поддържа връзка и в Испания.

Точно към тях се обърна Йотова, когато дари за обучение по родния ни език аудио уроците на проф. Венко Кънев. Не закъсняха и благодарностите на българите от цял свят – от БНУ „Бачо Киро“ и „Елин Пелин“ в Мадрид, от Кастейон в Испания, от Българското неделно училище в Сао Паоло в Бразилия, от град Комодоро Ривадавия, про-

Със семейство Аксиния и Иван Цанкови се запознахме по време на XIV световна медийна среща в Скопие, Северна Македония. Тогава те присъстваха за пръв път на нашите срещи, а родолюбивата им дейност бе посрещната с голям интерес от страна на колегите-журналисти. По това време Гражданска асоциация „Българите в Аржентина“ поддържаше двуезичен сайт и интернет радио, представиха пред журналистическата аудитория документалния си филм „Сърце като птица“, посветен на най-добрия аржентински поет с български произход Марио Несторов. Оттогава започна и нашето сътрудничество по теми, представляващи взаимен интерес. Спомням си, че в неформален разговор Аксиния и Иван споделиха трудностите, които срещат, защото не могат да намерят качествени уроци по български език за испаноговорящи. Ето че тази година мечтата им, а и не само тяхната, се сбъдна – получиха такива уроци, подарък от българския Вицепрезидент. На 4 май, новосъздадената от тях интернет телевизия „Лос Булгарос ТВ“ излъчи специално предаване, в което разказва за значимия подарък, а видео поздравът на г-жа Илияна Йотова бе преведен на испански, за да бъде информацията достъпна за всички.